

RÈN LUYỆN KĨ NĂNG THIẾT KẾ KẾ HOẠCH BÀI HỌC TIẾNG VIỆT CHO SINH VIÊN SỰ PHẠM NGŨ VĂN

• Nguyễn Thị Bộ (*)

TÓM TẮT

Rèn luyện kĩ năng thiết kế kế hoạch bài học Tiếng Việt là hoạt động hết sức quan trọng trong đào tạo nghề cho sinh viên Sư phạm Ngữ văn. Tuy vậy, trong thực tế, hoạt động này vẫn còn nhiều bất cập, hiệu quả chưa cao. Để hình thành được kĩ năng thiết kế kế hoạch bài học Tiếng Việt cho sinh viên, cần phải có một quy trình rèn luyện chặt chẽ, khoa học. Quy trình đó gồm sáu công đoạn chính: cung cấp các kiến thức lí luận cần thiết về thiết kế kế hoạch bài học Tiếng Việt; tổ chức tham khảo kế hoạch bài học Tiếng Việt có chất lượng; rèn luyện các kĩ năng bộ phận; tiến hành thiết kế kế hoạch bài học Tiếng Việt cụ thể; hiện thực hóa các kế hoạch bài học đã soạn thông qua tập giảng; đánh giá, rút kinh nghiệm, hoàn thiện kế hoạch bài học và tiếp tục rèn luyện với các kế hoạch bài học mới. Sáu công đoạn trên phải được thực hiện nghiêm túc, đồng bộ, theo đúng trình tự.

1. Mở đầu

Thiết kế kế hoạch bài học là khâu quan trọng trong quá trình thực hiện nhiệm vụ giảng dạy của người giáo viên Ngữ văn ở trường phổ thông. Đó cũng là một trong những kỹ năng nghề nghiệp mà mọi sinh viên sư phạm đều phải có nếu muốn được đứng trên bục giảng. Thiết kế kế hoạch bài học (soạn giáo án) là xây dựng kế hoạch dạy học cho một bài học cụ thể, thể hiện mối quan hệ tương tác giữa giáo viên với học sinh, giữa học sinh với học sinh nhằm giúp học sinh đạt được những mục tiêu của bài học. Kế hoạch càng được chuẩn bị chu đáo và khoa học thì mục tiêu đạt được càng cao. Ở bài viết này, chúng tôi tập trung trình bày quy trình rèn luyện kĩ năng thiết kế kế hoạch bài học Tiếng Việt, một phân môn của môn Ngữ văn ở trường phổ thông.

2. Nội dung

2.1. Rèn luyện kĩ năng thiết kế kế hoạch bài học cho sinh viên Sư phạm Ngữ văn ở Trường Đại học Đồng Tháp - những hạn chế cần khắc phục

Mặc dù soạn giáo án là một nội dung rèn luyện trong chương trình đào tạo nghề cho sinh viên Sư phạm Ngữ văn nhưng phải thừa nhận một thực tế đáng buồn là sau bốn năm học ở trường sư phạm, nhiều sinh viên chưa có được kĩ năng soạn giáo án như mong muốn. Sinh viên chủ yếu chép giáo án có sẵn từ các sách thiết kế bài học hoặc từ internet. Nhiều sinh

(*) ThS. Khoa KHXH&NV Trường Đại học Đồng Tháp

viên có suy nghĩ rất sai lầm: các tài liệu về thiết kế bài học Ngữ văn khá phong phú, sao chép lại giáo án có sẵn, học thuộc là có thể dạy được. Làm như vậy vẫn có được sản phẩm đáp ứng các yêu cầu cơ bản của giáo án nói chung lại vừa đỡ tốn thời gian và công sức. Trong khi đó, việc kiểm tra, đánh giá của giảng viên lại thiếu sâu sát nên chưa ngăn chặn triệt để tình trạng này.

Chương trình Sư phạm Ngữ văn trước đây (đào tạo theo niên chế) quá chú trọng đến khối kiến thức chuyên môn mà xem nhẹ phần nghiệp vụ. Thời lượng dành để rèn luyện tay nghề cho sinh viên sư phạm, trong đó có rèn kỹ năng soạn giáo án, quá ít. Việc cung cấp các kiến thức lí luận về giáo án và soạn giáo án vì thế cũng gặp nhiều khó khăn. Kết quả là sinh viên tiến hành soạn giáo án mà chưa có đầy đủ những kiến thức lí luận cần thiết.

Việc đánh giá kết quả soạn giáo án của sinh viên cũng còn khá nhiều bất cập như: đánh giá chưa đa chiều, quá chú ý đến nội dung kiến thức mà chưa quan tâm đúng mức đến hệ thống hoạt động và phương pháp tổ chức, điều khiển học sinh hoạt động; chưa dành thời gian thích đáng cho việc nhận xét, rút kinh nghiệm soạn giáo án nên những mặt mạnh chưa được phát huy, những yếu kém không được khắc phục kịp thời.

Thiết kế kế hoạch bài học là hoạt động giáo dục kỹ năng bao gồm một hệ thống hoạt động có quan hệ chặt chẽ với nhau, tương tác lẫn nhau. Trong thực tế, việc rèn luyện chưa tuân thủ theo một quy trình khoa học khiến cho tính hệ thống của các hoạt động này bị phá vỡ. Chính vì vậy, hiệu quả rèn luyện bị hạn chế rất nhiều.

Tóm lại, hoạt động rèn luyện kỹ năng thiết kế kế hoạch bài học Ngữ văn cho sinh viên ở Trường đại học Đồng Tháp vẫn còn nhiều bất cập. Có nhiều nguyên nhân cả khách quan lẫn chủ quan dẫn đến những bất cập đó nhưng theo chúng tôi, điều mấu chốt là do chưa có một quy trình rèn luyện chặt chẽ. Vì vậy, muốn hình thành và phát triển kỹ năng soạn giáo án cho sinh viên, trước hết, cần phải xây dựng được một quy trình khoa học và tuân thủ chặt chẽ quy trình đó trong rèn luyện.

2.2. Quy trình rèn luyện kỹ năng thiết kế kế hoạch bài học Tiếng Việt

Để rèn luyện kỹ năng thiết kế kế hoạch bài học Tiếng Việt hiệu quả, cần phải tuân thủ quy trình rèn luyện gồm sáu công đoạn sau: cung cấp các kiến thức lí luận cần thiết về thiết kế kế hoạch bài học Tiếng Việt; tổ chức tham khảo kế hoạch bài học Tiếng Việt có chất lượng; rèn luyện các kỹ năng bộ phận; tiến hành thiết kế kế hoạch bài học Tiếng Việt cụ thể; hiện thực hóa các kế hoạch bài học đã soạn qua tập giảng; đánh giá, rút kinh nghiệm, hoàn thiện kế hoạch bài học và tiếp tục rèn luyện với các kế hoạch bài học mới.

2.2.1. Tổ chức cho sinh viên chủ động chiếm lĩnh các kiến thức cơ bản về kế hoạch bài học và thiết kế kế hoạch bài học Tiếng Việt

Những kiến thức cơ bản về kế hoạch bài học và thiết kế kế hoạch bài học Tiếng Việt mà sinh viên phải được trang bị trước khi tiến hành soạn giáo án gồm: yêu cầu, vai trò, cấu trúc của kế hoạch bài học Tiếng Việt, phương pháp thiết kế một kế hoạch bài học, các phương pháp dạy học Tiếng Việt, những định hướng về đổi mới phương pháp dạy học Ngữ văn ở trường phổ thông hiện nay. Những kiến thức cơ bản này sẽ giúp sinh viên có được cơ sở lí luận khoa học vững vàng, biết cách soạn giáo án. Nhờ vậy, họ sẽ có ý thức đầu tư cho bài soạn, giảm

bớt sự sao chép máy móc các thiết kế bài học có sẵn. Thông thường, sinh viên được cung cấp các kiến thức trên khi học môn *Phương pháp dạy học Tiếng Việt và Rèn luyện nghiệp vụ sư phạm thường xuyên*. Tuy nhiên, thời lượng dành cho những nội dung cần thiết này còn rất khiêm tốn. Vì thế, sinh viên phải chủ động, tích cực tự học dưới sự hướng dẫn của giảng viên để có những hiểu biết sâu sắc về kế hoạch bài học và thiết kế kế hoạch bài học Tiếng Việt.

2.2.2. *Hướng dẫn sinh viên tham khảo kế hoạch bài học Tiếng Việt có chất lượng*

Tham khảo các giáo án có chất lượng là một trong những con đường hướng sinh viên đến cái chuẩn, cái đúng tương đối ngắn và khá hiệu quả. Tuy vậy, chọn được giáo án Tiếng Việt có chất lượng không phải dễ dàng. Thông thường, chúng tôi lựa chọn từ giáo án các tiết dạy giỏi của giáo viên phổ thông trong tỉnh Đồng Tháp hoặc các thiết kế bài học trong các tài liệu có uy tín. Cá nhân sinh viên tìm hiểu các thiết kế đó trên các phương diện: cấu trúc, cách thức lựa chọn và tổ chức các hoạt động dạy - học Tiếng Việt, hình thức và nội dung kiểm tra bài cũ, cách viết lời vào bài, hệ thống câu hỏi, bài tập, cách tổ chức các hoạt động tiếp nối, hình thức trình bày giáo án... Sau đó, các nhóm sinh viên trao đổi ý kiến với nhau và với giảng viên hướng dẫn để hiểu thấu đáo giáo án tham khảo. Hiệu quả rèn luyện của công đoạn này phụ thuộc rất nhiều vào việc phân tích và nắm vững giáo án tham khảo. Bởi lẽ, nếu không hiểu giáo án, sinh viên sẽ có tâm lý phụ thuộc giáo án tham khảo, mô phỏng giáo án tham khảo một cách máy móc, thiếu sáng tạo khi bắt tay vào soạn giáo án.

2.2.3. *Tổ chức cho sinh viên rèn luyện các kỹ năng bộ phận trong kỹ năng thiết kế kế hoạch bài học Tiếng Việt*

Bản thiết kế kế hoạch bài học là kết hợp những thiết kế bộ phận cụ thể: mục tiêu bài học; nội dung học tập; các hoạt động dạy - học; các phương tiện, phương pháp dạy học; củng cố và hướng dẫn các hoạt động học tập tiếp nối. Vì vậy, để thiết kế được một kế hoạch bài học Tiếng Việt, sinh viên cần có các kỹ năng bộ phận tương ứng như: tìm hiểu chương trình, sách giáo khoa và tài liệu tham khảo liên quan; xác định mục tiêu bài học; thiết kế hệ thống hoạt động và các hình thức hoạt động; xác định các phương tiện và phương pháp dạy học; xây dựng hệ thống câu hỏi, bài tập để điều khiển học sinh hoạt động chiếm lĩnh kiến thức, hình thành kỹ năng...

Trước khi soạn giáo án, sinh viên cần tìm hiểu vị trí của bài học trong chương trình, tìm hiểu nội dung kiến thức cũng như cách thức trình bày bài học trong sách giáo khoa Ngữ văn. Để từ đó, sinh viên nắm được kiểu bài học Tiếng Việt, hiểu chính xác, đầy đủ, sâu sắc nội dung bài học; xác định đúng những kiến thức, kỹ năng, thái độ cần hình thành và phát triển ở học sinh; xác định được trình tự logic của bài học, xác định mối quan hệ của bài học với nội dung kiến thức khác trong chương trình để có thể tích hợp kiến thức một cách hiệu quả.

Sau đó, tổ chức cho sinh viên tập thiết kế mục tiêu bài học. Rèn luyện kỹ năng xác định mục tiêu bài học tưởng chừng như đơn giản nhưng thực tế không phải vậy. Phần lớn sinh viên chưa thực sự hiểu thấu đáo về mục tiêu bài học nên xác định mục tiêu không hợp lý cả về nội dung lẫn hình thức diễn đạt. Nhiều bài soạn của sinh viên và cả một số thiết kế bài học tham khảo hiện nay vẫn phát biểu mục tiêu với tư cách những kết quả mà giáo viên cần đạt được.

Theo định hướng đổi mới, mục tiêu của bài học phải viết dưới góc độ người học, được đề ra cho học sinh, yêu cầu học sinh thực hiện, phải cụ thể về nội dung và mức độ đạt được trên các phương diện: kiến thức, kỹ năng, thái độ. Mỗi mục tiêu thường được biểu đạt bắt đầu bằng một động từ hành động tương ứng với các cấp độ nhận thức (biết, thông hiểu, vận dụng, phân tích, tổng hợp, đánh giá), các mức độ hình thành kỹ năng (bắt chước, làm được, chính xác, phối hợp, thuần thục), các mức độ về thái độ, tình cảm (tiếp nhận, phản ứng, đánh giá, tổ chức giá trị, trở thành tính cách). Các kiểu bài học Tiếng Việt khác nhau (bài lí thuyết, bài thực hành, bài ôn tập, tổng kết) sẽ có cách xác định mục tiêu khác nhau trên cơ sở những nguyên tắc chung.

Kỹ năng bộ phận kế tiếp cần phải rèn luyện cho sinh viên là lựa chọn phương pháp dạy học và thiết kế hệ thống hoạt động. Các phương pháp dạy học Tiếng Việt phổ biến là phương pháp thông báo - giải thích, phương pháp phân tích ngôn ngữ, phương pháp rèn luyện theo mẫu, phương pháp thực hành giao tiếp, phương pháp thảo luận nhóm, phương pháp đặt và giải quyết vấn đề. Căn cứ vào đặc trưng từng kiểu bài học và đối tượng học sinh để lựa chọn và phối hợp các phương pháp chủ yếu trên một cách hiệu quả. Mỗi kiểu bài có mục đích, yêu cầu và cấu trúc khác nhau. Vì vậy, phương pháp dạy học và hệ thống hoạt động dạy học cũng không giống nhau. Khi thiết kế các hoạt động dạy và học thì trọng tâm và điểm xuất phát là hoạt động của người học, từ hoạt động của người học để xác định hoạt động của người dạy.

Về cơ bản, hoạt động của người học trong giờ Tiếng Việt bao gồm những loại sau: hoạt động phân tích mẫu (ngữ liệu) và rút ra kết luận, hoạt động thực hành, hoạt động đánh giá và điều chỉnh. Tương ứng là các hoạt động của người dạy: tổ chức các hoạt động học tập của học sinh, giảng bài, kiểm tra đánh giá. Để học sinh thực hiện được các hoạt động trên, phải thiết kế hệ thống câu hỏi và bài tập chặt chẽ, khoa học. Hệ thống câu hỏi, bài tập có vai trò hết sức quan trọng, có thể ví như xương sống của bài học, dẫn dắt học sinh trên con đường tự chiếm lĩnh tri thức, hình thành kỹ năng, tích cực hoá hoạt động học tập của học sinh. Nên tận dụng triệt để những định hướng trong sách giáo khoa và căn cứ vào nội dung dạy học, căn cứ vào đối tượng học sinh để xây dựng hệ thống câu hỏi và bài tập phù hợp. Trong dạy học Tiếng Việt, đó là các loại câu hỏi hình thành kiến thức (đặc biệt là hệ thống câu hỏi quy nạp), câu hỏi củng cố kiến thức, câu hỏi hệ thống hóa kiến thức; các loại bài tập nhận diện phân tích, bài tập tái hiện, bài tập sáng tạo một phần, bài tập sáng tạo hoàn toàn, bài tập chữa lỗi...

Người soạn căn cứ vào yêu cầu cụ thể của câu hỏi và bài tập mà lựa chọn và thiết kế các hình thức hoạt động phù hợp. Thông thường, khi gặp những câu hỏi, bài tập có yêu cầu thống kê, phân tích ngữ liệu rất cụ thể, nên để mỗi học sinh làm việc độc lập; còn khi gặp những câu hỏi bài tập có tính khái quát, tổng hợp thì nên tổ chức hoạt động nhóm.

Một hoạt động đặc trưng cho lao động trí óc nói chung và lao động trong nhà trường nói riêng là trao đổi, thuyết trình cũng được xem là hoạt động quan trọng trong dạy học Tiếng Việt hiện nay. Khi thiết kế hoạt động này, phải chú ý khuyến khích học sinh thảo luận, tranh luận và thực hiện hoạt động theo tất cả các chiều quan hệ: thầy → trò, trò → thầy, trò → trò.

Trong chương trình Ngữ văn THPT, một số bài học Tiếng Việt (như các bài lí thuyết chung

về ngôn ngữ và tiếng Việt), có nội dung tương đối khái quát, trừu tượng. Đối với kiểu bài học này, các hoạt động dạy học thường được thiết kế theo hướng: giao nhiệm vụ cho học sinh đọc SGK, tự tổng hợp hoặc trao đổi với bạn về những vấn đề nêu trong sách rồi trình bày trước nhóm hay trước lớp. Sau khi học sinh trình bày, giáo viên và các học sinh khác có thể đặt thêm câu hỏi hoặc phát biểu ý kiến để khai thác sâu thêm vấn đề. Cuối cùng, giáo viên chốt lại toàn bộ nội dung trong SGK.

Lựa chọn phương tiện dạy học cũng là một kỹ năng bộ phận cần rèn luyện cho sinh viên khi soạn giáo án Tiếng Việt. Các phương tiện dạy học được lựa chọn theo các căn cứ cơ bản sau: đặc trưng của bài học (bài lí thuyết/bài thực hành/bài ôn tập); chức năng cụ thể của phương tiện (hỗ trợ giáo viên/hỗ trợ học sinh/hỗ trợ đồng thời cả giáo viên và học sinh); hình thức vật chất cụ thể của phương tiện; và cách thức sử dụng phương tiện. Trong dạy học Tiếng Việt hiện nay, có các đồ dùng dạy học đơn giản, phổ biến như: sách giáo khoa, tranh ảnh, băng hình, các mô hình, sơ đồ, bảng phụ, bảng biểu tự làm, các tài liệu tự sưu tập, các phiếu học tập..., các phương tiện hiện đại như: các phần mềm giáo dục, tài liệu điện tử, camera kĩ thuật số... Tuy nhiên, đối với đa số, vẫn ưu tiên những phương tiện phổ biến, thông thường, giản dị và có thể tự tạo tương đối nhanh chóng, chủ động. Khi lựa chọn phương tiện dạy học Tiếng Việt cần lưu ý các điểm cơ bản sau: phương tiện phải phù hợp với nội dung học tập; có tác dụng trực quan, gây hứng thú, khơi gợi suy nghĩ của học sinh; đơn giản, dễ thao tác, thiết thực; có tính thẩm mỹ, có tác dụng giáo dục thị hiếu thẩm mỹ cho học sinh.

Kỹ năng bộ phận cuối cùng sinh viên cần phải có khi soạn giáo án là kỹ năng thực hiện hoạt động củng cố bài học và hướng dẫn học tập ở nhà. Củng cố bài học là hoạt động giảng dạy của giáo viên mà học sinh phải tham gia tích cực. Người soạn giáo án phải thiết kế hệ thống câu hỏi kết hợp các phương tiện trực quan để giúp học sinh củng cố, hệ thống hoá kiến thức toàn bài. Những ý chủ chốt, những liên hệ cốt yếu, những khái niệm về các đơn vị tiếng Việt được nhắc lại dưới những hình thức cô đọng như sơ đồ, mô hình, công thức hoặc các tài liệu trực quan có tính khái quát cao. Còn việc hướng dẫn học tập ở nhà trong soạn giáo án Tiếng Việt thường là giao câu hỏi, bài tập hoặc nhiệm vụ về nhà cho học sinh (chú trọng cả kiến thức lí thuyết lẫn bài tập thực hành). Tuy nhiên, không đơn giản chỉ là hướng dẫn học sinh ôn bài cũ, chuẩn bị bài mới mà đây còn là hoạt động tiếp nối với các hoạt động học tập ở trên lớp của học sinh nhằm luyện tập bổ sung, khuyến khích tự tìm tòi, động viên người học suy nghĩ tiếp tục. Vì vậy, những gợi ý không chỉ có ý nghĩa hỗ trợ ghi nhớ mà còn tạo tiền đề cho việc học các bài kế tiếp, kích thích tư duy phê phán, khuyến khích tư duy độc lập, tạo cảm xúc và bồi dưỡng tình cảm, nâng cao nhu cầu nhận thức của người học.

Tóm lại, các kỹ năng bộ phận trong soạn giáo án Tiếng Việt khá đa dạng, mỗi kỹ năng đều có những yêu cầu và cách thức rèn luyện riêng. Khi hướng dẫn thực hiện, giảng viên nêu rõ các yêu cầu cần đạt đối với từng kỹ năng để sinh viên có định hướng rèn luyện. Sau đó, tổ chức cho sinh viên rèn luyện theo từng nhóm nhỏ với các bài học cụ thể trong chương trình Ngữ văn ở trường phổ thông. Công đoạn này được thực hiện chủ yếu trong chương trình *Rèn luyện nghiệp vụ sư phạm thường xuyên 4* và trong phần thực hành của môn *Phương pháp dạy học Tiếng Việt*.

2.2.4. Tổ chức cho sinh viên tiến hành thiết kế kế hoạch bài học Tiếng Việt cụ thể

Thực hiện tốt ba công đoạn trên, sinh viên đã hội đủ các điều kiện cơ bản về lí luận và thực tiễn để có thể soạn được một giáo án hoàn chỉnh. Đến đây, sinh viên tiến hành thiết kế kế hoạch bài học cụ thể: thiết kế nội dung, cách thức hoạt động, thời gian và yêu cầu cần đạt cho từng hoạt động dạy của giáo viên và hoạt động học của học sinh; lựa chọn hình thức trình bày giáo án (có thể theo tuyến tính từ trên xuống dưới hoặc có thể theo cột). Sinh viên nên tập thiết kế kế hoạch bài học của tất cả các kiểu bài học Tiếng Việt có trong chương trình Ngữ văn phổ thông.

Giáo án hoàn chỉnh phải đáp ứng yêu cầu của một thiết kế kế hoạch bài học Tiếng Việt theo tinh thần đổi mới phương pháp dạy học: đảm bảo mục tiêu, bám sát yêu cầu cần đạt của bài học; phù hợp với đối tượng dạy học, phối hợp sử dụng phương pháp dạy học phù hợp với đặc trưng phân môn và đặc trưng kiểu bài học Tiếng Việt, tương thích với nội dung dạy học; sáng tạo, tích cực hóa hoạt động dạy, học và cố gắng tiếp cận công nghệ hiện đại.

2.2.5. Tổ chức cho sinh viên hiện thực hóa các kế hoạch bài học qua tập giảng

Giáo án là bản thiết kế cho tiến trình một tiết học, là bản kế hoạch mà người giáo viên dự định sẽ thực hiện giảng dạy trên lớp. Vì vậy, thông qua việc thực thi mới có thể đánh giá sát hơn ưu, nhược điểm, tính khả thi và hiệu quả thực sự của giáo án. Tổ chức cho sinh viên tập giảng với các giáo án do họ tự xây dựng là một công đoạn không thể thiếu trong quy trình rèn luyện kĩ năng thiết kế kế hoạch bài học Tiếng Việt. Tập giảng không chỉ giúp kiểm tra tính khả thi của kế hoạch bài học mà nó còn rèn luyện nhiều kĩ năng nghề nghiệp cơ bản cho sinh viên sư phạm Ngữ văn. Sinh viên phải hiểu thấu đáo và thuộc giáo án trước khi tập giảng theo nhóm dưới sự hướng dẫn của giảng viên. Hoạt động này là một trong những nội dung cơ bản của chương trình rèn luyện nghiệp vụ sư phạm thường xuyên.

2.2.6. Đánh giá, rút kinh nghiệm, hoàn thiện kế hoạch bài học đã soạn và tiếp tục rèn luyện với các kế hoạch bài học mới

Sau bước tập giảng, giảng viên tổ chức cho sinh viên trao đổi ý kiến về giáo án và hoàn thiện giáo án. Để định hướng cho hoạt động này, cần phải có các tiêu chí đánh giá cụ thể về hình thức và nội dung của giáo án. Giáo án phải thể hiện rõ các phần cơ bản; có mục tiêu rõ ràng, sát hợp; kiến thức chuẩn xác; tiến trình tổ chức các hoạt động dạy học khoa học, hiệu quả; hệ thống hoạt động của thầy và trò rõ ràng, cụ thể, phương pháp dạy học phù hợp với đặc trưng kiểu bài học Tiếng Việt, phát huy được tính tích cực, chủ động, sáng tạo của học sinh; đảm bảo tính thống nhất giữa mục tiêu đề ra với các hoạt động dạy và học; phân bố thời gian hợp lí, nhấn mạnh trọng tâm bài học; phương tiện, thiết bị dạy học phù hợp, ngôn ngữ chuẩn mực; trình bày khoa học, thẩm mỹ... Bộ tiêu chí này không chỉ là công cụ giúp cho việc đánh giá giáo án cụ thể, chính xác, có căn cứ mà đó còn là những định hướng để sinh viên thiết kế kế hoạch bài học hiệu quả hơn. Cuối cùng, sinh viên hoàn thiện giáo án của mình và tiếp tục thiết kế các kế hoạch bài học mới để hình thành kĩ năng.

3. Kết luận

Hình thành và phát triển kỹ năng thiết kế kế hoạch bài học Tiếng Việt là hoạt động hết sức quan trọng trong rèn luyện tay nghề cho sinh viên Sư phạm Ngữ văn. Kỹ năng này không phải hình thành trong một sớm một chiều mà đó là kết quả của sự rèn luyện thường xuyên, liên tục, kiên trì và có sự hướng dẫn, tổ chức theo một quy trình chặt chẽ, khoa học. Qua một năm áp dụng với sinh viên khóa tuyển sinh 2008, ngành Sư phạm Ngữ văn ở Trường Đại học Đồng Tháp, chúng tôi thấy rằng quy trình rèn luyện này đã đưa lại kết quả bước đầu khá khả quan. Dĩ nhiên, để đáp ứng được các yêu cầu ngày càng cao của dạy học Ngữ văn nói chung và dạy học Tiếng Việt nói riêng ở trường phổ thông, quy trình rèn luyện này còn phải thường xuyên được cải tiến để hoàn thiện hơn nữa.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

[1]. Phạm Trung Thanh (2003) (chủ biên), Nguyễn Thị Lý, *Rèn luyện nghiệp vụ sư phạm thường xuyên*. Nxb Đại học Sư phạm Hà Nội

[2]. Vụ Giáo dục Trung học (2007), *Những vấn đề chung về đổi mới giáo dục Trung học cơ sở môn Ngữ văn*. Nxb Giáo dục, Hà Nội

[3]. Nguyễn Hữu Châu, Nguyễn Văn Cường, Trần Bá Hoàn, Nguyễn Bá Kim, Lâm Quang Thiệp (2007), *Đổi mới nội dung và phương pháp đào tạo giáo viên Trung học cơ sở theo chương trình CDSP mới*, Dự án đào tạo giáo viên THCS Hà Nội.

ABSTRACT

DEVELOPING PHILOLOGY EDUCATION STUDENTS' SKILLS OF DESIGNING VIETNAMESE LANGUAGE LESSON PLANS

Developing skills of designing Vietnamese language lesson plans plays a very important role in training students of Philology Education. In reality, however, this has not obtained sound practices. Consequently, it needs a consistent procedure to develop the target skills for students involved. This procedure should have 6 major phases: providing necessary knowledge of designing Vietnamese language lesson plans; referring to sample lesson plans; developing related sub-skills; designing specific lessons of Vietnamese language; practicing these lesson plans via teaching rehearsal; reflecting and perfecting and then again the procedure with new lesson plans. These phases should be thoroughly and consistently implemented.